

ریشه‌یابی علل غیراقتصادی نابسامانی اقتصادی

علی صادقی تهرانی*

در ایران معضل قانون‌گزیزی و نظم‌ستیزی ریشه‌ممتد تاریخی داشته، و در تفکر جامعه‌نهادینه شده است. بعد از پیروزی انقلاب نیز حتی نهاد قانون‌گذاری، که باید نماد قانون‌گرایی باشد، می‌تواند به مصلحت، اصول قانون اساسی، قوانین قبلی و ضوابط شرعی را نقض کرده، بدلخواه وضع قانون کند. جالب آنکه نقض قانون اساسی و قوانین شرعی را دستگاه مقننه بموجب قانون اساسی بدست آورده است.

قانون‌گذاری مصلحتی، بجای پایبندی به قراردادهای اجتماعی که در این سرزمین دیرینه و گسترده‌ای سراسری دارد، امنیت قانونی نیروی انسانی، سرمایه و مدیریت را به مخاطره عمیق افکنده، توان پیش‌بینی و آینده‌نگری را در عرصه‌های اقتصادی و اجتماعی عملاً تضعیف کرده است. این ناامنی ساختاری، فعالیت‌های اقتصادی کشور، اعم از دولتی و خصوصی و نهادهای عمومی را چنان ناتوان ساخته که جابجایی سرمایه و مدیریت از یک بخش به بخش دیگر و یا

* عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

تغییر در نظام اداری، الزاماً منجر به تحول در کارآیی نمی‌شود. از این روی، نمی‌توان راه‌حل معضلات اقتصادی کشور را فقط از متخصصین اداری یا اقتصاددانان Positive انتظار داشت. مطالعات جامعه‌شناسی در ریشه‌یابی نهادهای سیاسی و فرهنگی میراث دوران دیرپای استبداد شرقی باید به کمک سازمان برنامه و سیاست‌گزاران رشد و توسعه کشور درآید تا بهتر بتواند تحولی پایدار را سامان دهند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی